

Legers yringsfrihet under lupen

– Leger skal være stolte over at de når frem i samfunnsdebatten. Men åpenhetskulturen i norske sykehus er ikke god nok, innrømmer statssekretær Robin Kåss (Ap).

Statssekretær Robin Kåss (t.v.) og Ylfs leder Johan Torgersen diskuterte legers yringsfrihet. Foto Lisbet T. Kongsvik

Hvert år arrangerer Yngre legers forening et seminar i tilknytning til årsmøtet. Årets tema, legers yringsfrihet, var høyaktuelt all den tid leger og helsetjenesten vies stor plass i media.

– Som tillitsvalgt har jeg fått mange henvendelser fra kollegaer som har opplevd at det er vanskelig å si i fra om kritikkverdige forhold. Dette skjer på alle nivåer. Det er et faktum som ikke er til å unngå, at vi leger ytrer oss om det vi synes er kritikkverdig. Vi får støtte hos pasientene, av offentligheten og av kollegaer, men avvises ofte av sykehusledelsen. Noen ganger fører det til sanksjoner, og det er alvorlig, sa leder i Ylf Johan Torgersen innledningsvis på seminaret i Son i midten av april.

Synlige leger

Debattpanelet besto blant annet av statssekretær i Helse- og omsorgsdepartementet Robin Kåss og varaforetakstillitsvalgt ved Oslo universitetssykehus (OUS) Christian Grimsgaard.

– I Norge er det kun jusprofessorer som har større yringsmulighet enn leger, påsto Kåss.

– Jeg sier ikke at alle leger har perfekte kår, men man ser hvilke grupper som får gjennomslag i det offentlige rom. Jeg ser flere leger enn sykepleiere i samfunnsdebatten.

Risikerer sanksjoner

Grimsgaard mener yringsfriheten for leger har havnet under press de senere årene.

– Manglende forankring ved omstillingsprosesser, glavalag mellom ansatte og ledelse og sanksjoner hvis man uttaler seg, har bi-

dratt til frustrasjon, oppgitthet og at mange leger ikke tør å si i fra, sa han.

Grimsgaard forklarte at sanksjonene ikke nødvendigvis er trusler om oppsigelse, men også at man risikerer å bli forbigått ved forfremmelser, ikke bli tilgodesett ved tildeling av midler, med mer. – Kneblingen kan gå på pasientsikkerheten løs.

Utrygge leger

Torgersen understreket betydningen av at inntil 90 % av legene som spesialisierer seg har midlertidige ansettelser. – Dette skaper utrygghet på en rekke områder, inkludert mulighetene til å si i fra om kritikkverdige forhold og å bruke sin faglige yringsfrihet.

Det var i stor grad enighet om at det trengs bedre dialog mellom ansatte og ledere i norske sykehus, men man var mindre samstemte om hvor godt dette er i dag. Fra salen ble det kommentert at topplederne ofte er gode, men det gjelder dessverre ikke alltid for ledere på lavere nivåer. Mange savner en god og tett kobling mellom sin kliniske hverdag og beslutningsprosesser i avdeling og i sykehuset.

På Ylfs årsmøte ble det blant annet vedtatt et nytt policydokument om legers arbeidstid og det ble besluttet en permanent overgang av Ylfs kontor til Legeforeningens sekretariat.

Knut E. Braaten

knut.braaten@legeforeningen.no

Lisbet T. Kongsvik

lisbet.kongsvik@legeforeningen.no

Kommunikasjonsavdelingen

DEN NORSKE
LEGEFORENING

Sentralstyret 2011–13

President Hege Gjessing

Visepresident Trond Egil Hansen

Marit Halonen Christiansen

Jon Helle

Cecilie Risøe

Kari Sollien

Kirsten Andrea Toft

Johan Torgersen

Kjell Vikenes

Sekretariatsledelsen

Generalsekretær Geir Riise

Kommunikasjonsdirektør
Herborg Bryn

Helsepolitisk avdeling,
avdelingsdirektør Jorunn Fryjordet

Jus og arbeidsliv,
avdelingsdirektør
Anne Kjersti Befring

Medisinsk fagavdeling, avdelings-
direktør Bjarne Riis Strøm

Økonomi- og administrasjons-
avdelingen, avdelingsdirektør
Erling Bakken

Postadresse

Den norske legeforening,
Postboks 1152 Sentrum,
0107 Oslo

Besøksadresse

Legenes hus, Akersgt. 2,
inngang fra Christiania torv, Oslo

Telefon: 23 10 90 00

Faks: 23 10 90 10

Oversikt over sentralstyrets
epostadresser, se
[www.legeforeningen.no/
sentralstyret](http://www.legeforeningen.no/sentralstyret). Ansattes epost-
adresser finnes på
www.legeforeningen.no